

Motiv ze zahrady

Milý čtenáři!

Obdivuju umělce, kteří vystupují v tomto nevlídném už čase. Taková Lenka Filipová má napsáno v diáři, že příští čtvrtek vystoupí v Jičíně. Já nemůžu slíbit ani to, že zítra vstanu, natož že někam pojedu a budu tam zpívat! V pondělí ve tři ráno bylo mi dobře... a v osm už jsem byl mimo provoz...

Předminulý koncert naší kapely jsem musel vynechat, tak blbě mi bylo.

A poslední naše vystoupení ani neproběhlo, protože kapelník chytil covidu.

A tak obdivuju naše hvězdy, že mají v čase podzimních plískanic plné kalendáře a slibují kde a kdy budou. Hrdinové... 😊

Jak se promění expozice Dlaskova statku v listopadu?

Dlaskův statek v Dolánkách poprvé ve své historii přiblíží návštěvníkům obyčeje a zvyky, které se váží ke svátečním dnům v listopadu.

Zatímco říjen je měsícem, který krom honů a posledních lečí jiné významné obyčeje v lidovém prostředí neprovázely, v listopadu tomu bylo jinak.

A právě proto se turnovské muzeum rozhodlo změnit řád návštěvních dnů. V říjnu tedy objekt uzavřít, aby se mohl nachystat na novou expozici, která v listopadu a prosinci návštěvníkům představí tradiční zvykosloví posledních dvou měsíců v roce. Návštěvníci tak budou mít příležitost seznámit se s obyčejí, které ve vesnických usedlostech provázely svátky Všech svatých a Dušiček, například jaké se podomácku chystaly ozdoby na hroby bližních i jaké se při této příležitosti peklo obřadní pečivo.

Ve velké světnici Dlaskova statku pak bude instalována svatomartinská hostina a vše, co k ní patřilo.

Listopad byl také obdobím posledních zábav a tancovaček před adventem, které se konaly na svátek svaté Cecílie a svaté Kateřiny. Co a jak bylo třeba na ně nachystat, to návštěvníci uvidí v čeledníku.

Závěr měsíce listopadu je spojený se svátkem svatého Ondřeje. Tento přímo magický den byl vždy považován za příhodný pro věštění budoucnosti. Podobně jako u mnoha jiných křesťanských svátků, i v tomto případě má tradice věštění, spojená s tímto dnem, mnohem starší kořeny. Souvisí s kulty pohanských démonů. Jaké praktiky při předpovídání svého dalšího osudu lidé o svato-ondřejské noci prováděli se na Dlaskově statku dozvíte právě v listopadu.

Na začátku prosince pak expozice projde další změnou. Ožije přípravami na jedny z nejvýznamnějších svátků v roce i připomínkou významných dnů v období adventu a Vánoc.

Návštěvníky pak čeká ještě jedna novinka. Pokud zavítají na Dlaskův statek v sobotu 16. prosince, bude na ně od 13 hodin čekat horký punč, medový perník, ale také řezbář Aleš Vostřez s ukázkou řezby dřevěných forem na tlačný perník a Alena Tomášová, se kterou si všichni zazpíváme vánoční písně a koledy. (MČRT)

Ve čtvrtek 26. října v ranních hodinách zemřel pan František Zikuda. Dlouholetý zastupitel, radní města Turnova, držitel čestného občanství, významný podnikatel, donátor mnoha sportovních, kulturních a dalších aktivit v Turnově.

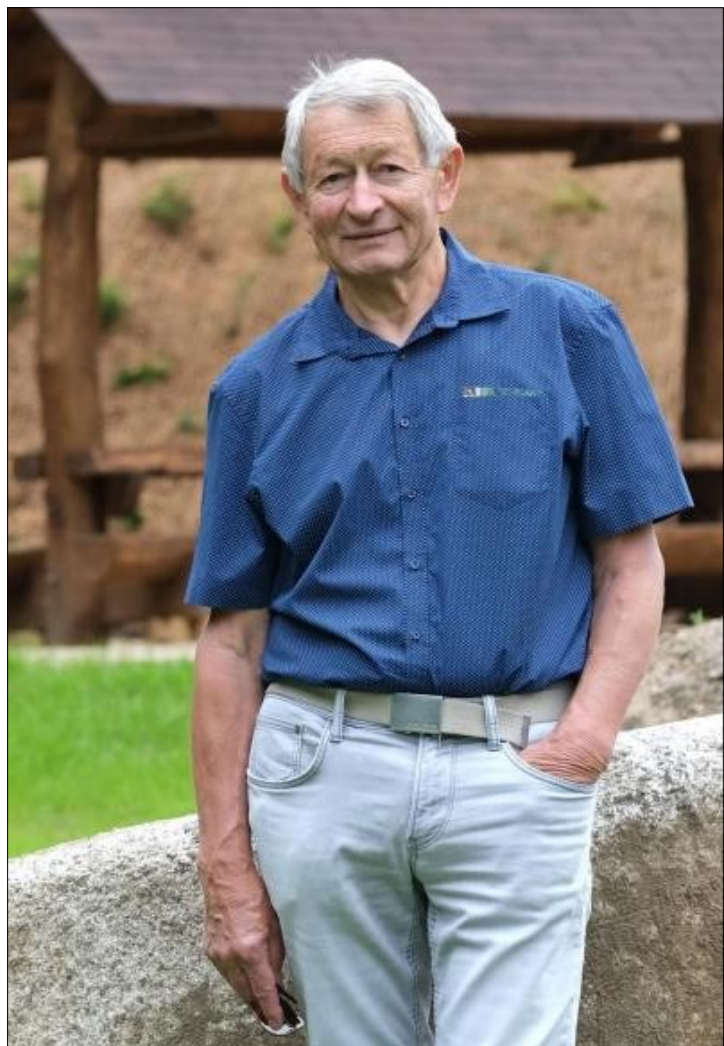
Jako odborník v oboru vodohospodářských staveb založil soukromou firmu ZIKUDA - vodohospodářské stavby. Jméno firmy se stalo významným pojmem odbornosti, kvality a solidnosti nejen v Turnově, ale také v širokém regionu od Krkonoš až po Mladoboleslavsko.

Nespočetná řada nových staveb a rekonstrukcí vodovodů a kanalizací, které vedl. Za jménem firmy, kterou s nesmírným úsilím založil, i za jeho osobním životem, stála čestnost, nesmírná pracovitost a snaha odvést vždy jen tu po všech stránkách nejkvalitnější práci.

Vše, co v životě dělal, dělal naplno a srdcem!

Na poli sportu vykonal mnoho dobrého. Nejen pro oblast šachu, ale jako předseda sportovní komise přicházel s mnoha moudrými a užitečnými podněty. Šachový klub *Zikuda Turnov* vedl s velkým nasazením a obětavostí sobě vlastní a dostal jej na celostátní špičku. Šachisté z jeho klubu se stali v České republice pojmem. Dal do svého oddílu celé své srdce, úžasné nasazení a finanční podporu. Podporoval a věnoval se srdcem a svou odborností hlavně těm nejmladším dětem, vychoval řadu skvělých šachistů. Zajímal se o dění ve městě, které nebylo jeho městem rodným, ale pracoval a žil tu tak, jako by sem odjakživa patřil.

Zůstane v našich vzpomínkách jako silná osobnost, dobrý rádce, kamarád a člověk, který dokázal vždy, když bylo potřeba, podat pomocnou ruku. Bez okázalosti a bez očekávání slov díky.

Františku, budeš nám velmi chybět. Srdce, které jsi vždy dával do všeho svého konání Tě nakonec zradilo. Čest Tvoji památce.

/ Eva Kordová, radní města, knihovnice (převzato z webu města)

Turnovské kulturní tipy:

sobota 4/11 od 17 hodin na Střelnici
Básníci ticha 2023

úterý 7/11 od 10:00, knihovna na vlakovém nádraží Turnov II
Netradiční univerzita: Dolní Slezsko (Kladský výběžek)
Další přednáška z cyklu Dolní Slezsko, která se tentokrát zaměří na oblast Kladského výběžku. Přednáší Jana Vančatová ze spolku Societas Amicum Liberec (SAL).

středa 8/11, 18.00, divadlo
Kateřina a Miloš Motani Šílená Indie
Cestovatelstvý klub. Přes Váránasí, kolem řeky Gangy do Taj Mahalu.

čtvrtek 9/11, 19:00, Střelnice
PSAD: Lidová píseň – národní bohatství
Pěvecký sbor Antonín Dvořák pořádá ojedinělý koncert na téma lidové písně a jejího odrazu v tvorbě českých hudebních velikánů.

pátek 10/11, 19.00, Klub KUS
Retroband

lomnice n/p

úterý 7. listopadu, 17 hodin, městské muzeum
Martin Witkowski – Putování za kamennými (smírčími) kříži v Podkrkonoší

lomnicko

LIBŠTÁT – 4/11 od 18 hodin v KD Libštát
VINNETOU

Komedie Petra. Kolečka na motivy románů K. Maye a filmů H. Reinla v podání DS Tyl Slaná. V hlavních rolích T. Novotný a L. Kmínek. Režie: R. Šmíd.

11/11 od 18 hodin v KD Libštát
NERUŠIT, PROSÍM!

Komedie R. Cooneve. Poslanec Willey vymění únavné noční zasedání Dolní sněmovny za dostaveníčko s půvabnou sekretářkou šéfa opozice – zahraje DS J. K. Tyl Lomnice n. Pop.

Správa železnic dokončila rekonstrukci nádraží v Semilech. Zmodernizované je kolejiště i nástupiště

Stanice Semily získala po opravené nádražní budově také moderní nástupiště a nový podchod. Správa železnic ukončila stavbu, která probíhala od loňského prosince, Celkové investiční náklady dosahují výše téměř 218 milionů korun.

Cestující v Semilech mají k dispozici dvě nová nástupiště, která díky své výšce umožňují pohodlný nástup do vlaku. Bezbariérový přístup k nim zajišťují šikmé chodníky.

Stavbaři také odstranili už nevyhovující starý podchod a místo něj postavili kompletně nový. Na stavbu Správy železnic naváže investice města v podobě výstavby autobusového terminálu. Po jeho vybudování bude možný přestup z vlaku na autobus přímo na prvním nástupišti. Následně bude možné vybudovat průtah městem a bytovou zástavbu v blízkosti nádraží.

Celkové investiční náklady stavby Rekonstrukce nástupišť ŽST Semily dosáhly 217, 75 milionů korun. Jejím zhotovitelem byla společnost Swietelsky Rail CZ. Projekt byl spolufinancován Evropskou unií z prostředků Nástroje pro oživení a odolnost (RRF).

/ text a foto ŘSD

JAZZ POD KOZÁKOVEM

3/11 od 20 hodin, Malý sál KC Golf Semily

JAZZ CLUB PARTY / „JÍZDA“

Páteční hudební večer festivalu Jazz pod Kozákovem bude laděný do rytmů energického jazzu, R&B, Soulu a Blues.

Rozálie
Havelková
alias Rozálie
rozzáří
pódium svým
uhrančivým
půvabem
a samo-
zřejmostí, se
kterou
bravurně
ovládá
akordeon.

4/11

SLAVNOSTNÍ VEČER / „JAZZMUSIC OF THE WORLD“

Slavnostní večer věnovaný jazzu a svobodě kde v projektu „JAZZMUSIC OF THE WORLD“ vyslechneme kapelu Adjiri z africké Ghany, kterou vystřídá hvězda českého swingu Jan Smigátor.

V předsálí kulturního centra se na začátku večera a o přestávce budeme moci zaposlouchat do umění místních muzikantů / Miniband ZUŠ Semily. Večer uzavře a domů nás vyprovodí Kateřina Závěrková trio.

5/11 od 19 hodin ve Sboru Dr. Karla Farského Semily

„JAZZ V KOSTELE“

Novinkou letošního ročníku bude projekt JAZZ V KOSTELE, kde v místním Husově sboru přivítáme v neděli večer kapelu Dobré ráno blues band.

Poutavé povídání dlouholeté bylinkářky Ivy Válkové o tom, co všechno nám mohou přinést léčivky, které můžeme najít kolem sebe. Řeč bude také o základním rozdělení rostlin, zásadách pro sběr a zpracování a dalších praktických otázkách. Dostatečný prostor bude věnován i dotazům posluchačů, například na účinky jednotlivých bylin.

8. 11. v 17:00 v muzeu

8/11 od 19 hodin, Sbor Dr. Karla Farského

JAROSLAV HUTKA – 101. podvečer cyklu SETKÁVÁNÍ

Koncert výrazného českého folkového písničkáře a představitele disentu.

Oprava zdi na Koštofranku

Na svém jednání 25. září 2023 Rada města Semily po projednání schválila uzavření smlouvy o dílo na realizaci akce „Oprava pískovcové zdi navazující na hřbitovní bránu na Koštofranku“, mezi městem Semily a Pavlem Svobodou, Sedmihorky s nabídkovou cenou 495.000 Kč bez daně.

Předmětem akce je oprava pískovcové zdi navazující na vstupní bránu hřbitova – zeď je vykloněná o několik centimetrů směrem do chodníku, sypou se horní pískovcové desky na navazující nízké zídce. Vzhledem k tomu, že pískovcové bloky vstupní

brány i navazující zdi jsou červené, budou poškozené desky nahrazeny červeným pískovcem. (Semilské noviny)

semilsko

VYSOKÉ n/J –

POLITICKÝ PROCES
PAVEL KAŠŤÁK A SPOL.

Přednášející:
Bc. ROMAN VYŠANSKÝ, Filozofická fakulta Univerzity Hradec Králové

4. LISTOPADU **17:00**

MĚSTSKÁ KNIHOVNA VYSOKÉ NAD JIZEROU

V přednášce se dotkneme i úzce spojeného procesu
Václav Lampa a spol.

Pořádá
Vlastivědné muzeum pro
Vysoké nad Jizerou a okolí

Jilemnická nemocnice má od listopadu svůj babybox

Od listopadu bude v jilemnické nemocnici v provozu babybox. V polovině října byl instalován vedle hlavního vchodu polikliniky při vstupu do areálu nemocnice.

Po dvoutýdenním zkušebním provozu a řádném zaškolení personálu byl babybox slavnostně uveden do provozu poslední říjnový den.

Nový babybox druhé generace je zhotovený už z nerezového plechu, jeho dvoukřídlá dvířka se otvírají automaticky a po vložení děťátka a aktivaci senzoru se zcela samočinně zavřou. Vnitřní prostor bedýnky je klimatizován, takže udržuje stálou teplotu v zimě i v létě. Babybox je opatřen náhradním zdrojem energie a napojen mnohonásobně jištěnou signalizací na počítače a telefony. V nemocnici MMN v Jilemnici bude kamera a signalizace babyboxu napojena na recepci, která je v provozu 24 hodin denně a dále na příslušná nemocniční oddělení. Jakmile je miminko vloženo do babyboxu, dostane recepce a dětské oddělení nemocnice upozornění prostřednictvím kamerového systému, e-mailové a telefonické komunikace.

Dětské oddělení pak okamžitě vyšle příslušný sloužící personál, který miminko vyzvedne. Dítě je po transportu na oddělení vyšetřeno a je mu poskytnuta adekvátní ošetrovatelská péče. Poté nemocnice kontaktuje příslušné sociální zařízení a policii, kteří zahájí další administrativní úkony.

Odložení dítěte je zcela anonymní a legální cestou jak může matka vyřešit svou nezvladatelnou životní situaci. Jilemnický babybox se stal již 86. otevřeným v České republice, který umožňuje matkám v životní tísni odložit své dítě. Během 18 let existence babyboxů se podařilo takto zachránit 253 dětí.

(Alena Zalabáková, *Semilské noviny*, foto MMN)

LOUŽNICE – V sobotu 28. října odpoledne proběhlo slavnostní otevření „parčíku“, „náměstí“, „návsí“, jednoduše „U BETLÉMU“. Byl zde odhalen pomník loužnickým sokolům, kteří se v nelehkých časech zasloužili o rozvoj naší obce. Pomník je symbolicky na místě, kde stála od roku 1920 do roku 1947 „Stará sokolovna“. Pomník odhalili Jaromír Udatný a Emil Halama, dva aktivní

členové loužnického sokola, díky kterým byl dlouhá léta znám pojem o skvělých výsledcích loužnických běžkařů na lyžích. V pergole, ve které v čase Adventním bude stát svatá rodina, byla instalována deska s historií Staré sokolovny.

Na pergolu vyrobil pan Bedřich Rathouský korouhvičku s anděličkem, který nám všem bude ukazovat ten správný směr větru.

(Jana Matěásková, Loužnický zpravodaj)

Přednáška Ladislava Šourka

KOZÁKOVSKÉ DOLOVÁNÍ Mýty a skutečnost

10. 11. 2023
od 17 hodin

Městská knihovna Železný Brod, multifunkční sál

Zveřejněno bude mnoho písemných i obrazových materiálů a zúčastní se i zajímavý host.

Kulturní a divadelní spolek
Jizeran
RAKOUSY

T. J. Sokol Bzí
vás zve na divadelní komedii
Františka Ringo Čecha

100 let
1923 - 2023

DÍVČÍ VÁLKA

v podání Kulturního a divadelního spolku
Jizeran Rakousy

v sobotu 11. 11. 2023
od 19:30 hodin

Těšíme se na Vás v sokolovně ve Bzí!

Vstupné 100 Kč

Rada města schválila cenovou nabídku projektanta Tomáše Janči na přípravu projektové dokumentace pro rekonstrukci vnitřních prostor budovy A v bývalém Arisu. Jako Aris bývá místními označován současný Městský úřad Jičín v ulici 17. listopadu. Areál byl v minulosti z větší části přebudován a přestavěny se do něho agendy úřadu převážně spadající pod státní správu, například odbor dopravy, odbor správních agend atd. Jedna z budov je ale stále nevyužita a vyžaduje rekonstrukci vnitřních prostor. Jde o trakt, který stojí přímo na křižovatce ulic 17. listopadu a Ruská.

Jak známo, Vláda ČR připravuje reformu stavebního zákona, která se dotkne i působnosti stavebních úřadů. Chystá se zrušení stavebních úřadů v menších obcích a jejich koncentrace do obcí velikosti Jičína, tedy do obcí s rozšířenou působností. Tato změna přinese tlak na městské úřady, protože musí zajistit

prostory pro výkon těchto stavebních úřadů. V případě Jičína se nabízí využití právě budovy A v bývalém Arisu. Předpokládá se, že centralizovaný stavební úřad by obsadil většinu kanceláří v této budově. Kromě toho by úřad mohl dostat velký jednací sál, který dosud chybí,

a mohl by se rozšířit komfort pro občany, to však teprve vyplyne z projektu.

Město Jičín proto oslovilo pana Janču, který v letech 2008 až 2010 projektoval celkovou rekonstrukci tohoto komplexu, tudíž je seznámen s jeho stavem.

S ohledem na stáří původní dokumentace a změny požadavků na jednotlivé prostory se jedná prakticky o zpracování kompletní nové dokumentace pro budovu A. Projektant nabídl cenu 990 tisíc bez daně.

Ještě pro letošní rok se předpokládá zaměření objektu a zajištění podkladů pro projektovou dokumentaci. Samotné vypsání výběrového řízení na dodavatele rekonstrukce bude možné nejdříve koncem roku 2024.

/ Jan Jireš

Festival nového divadla ve Valdštejské lodžii

Saša Rašilov, Lucie Trmíková i Daniel Krejčík vystoupí ve Valdštejské lodžii v rámci festivalu nového divadla Malá inventura, který Valdštejské imaginárium ve spolupráci s Novou sítí pořádá ve Valdštejské lodžii již 10 let.

Festival zahájí **v pátek 3. 11.** fantaskní performance Valdštejnského imaginária a všestranného umělce Petra Nikla, která bude zároveň oslavou nového multifunkčního sálu Theatron.

Druhý festivalový den, **v sobotu 4. 11.**, uvede soubor Loutky bez hranic

představení pro ty nejmenší diváky. Hravý loutkový zážitek *Na Dvorku* je vhodný pro děti už od 2 měsíců a proběhne v 11:00 a ve 13:00 v novém multifunkčním sále Theatron. Večer v 20:00 se odehraje velkolepé divadelní představení souboru JEDL, Saša Rašilov a Lucie Trmíková odvypráví v jevištní baladě těžký osud básníka Jana Zahradníčka a jeho ženy Marie *Zahradníček / Vše mé je tvé*. Dramatický

text vychází z básnickovy korespondence a veršů, které věnoval své ženě Marii. Inscenace byla oceněná Cenou divadelní kritiky jako nejlepší inscenace roku 2020.

V neděli 5. 11. od 16:00 a 18:00 čeká diváky *Návštěva do tajemné laboratoře barev, bylin a koření*. Ilustrátorka Veronika Vlková a uznávaný scénograf Robert Smolík zvou malé i velké diváky na scénické setkání na pomezí instalace, představení a dýchánku.

Nedělní večerní představení v hlavní roli s jičínským rodákem Danielem Krejčíkem uvede soubor *Depresivní děti touží po penězích*. Monodrama *Kdo zabil mého otce* je osobitým uchopením románu E. Louise a hlavní hrdina v něm odkrývá vztah, do kterého patří zraňování, neporozumění, vztek i láska zároveň.

Po festivalu přivítá Valdštejnská lodžie muzikanta Jana Žambocha, který byl několikrát oceněn hudební cenou Anděl, a to v pátek 10. listopadu.

(Pavλίna Krupičková, Jičínský zpravodaj)

Strávil jsem s Honzou Žambochem jednu noc a ráno – a musím říct, že je to milý a zajímavý člověk... f.

8/11 19.00 v Masarykově divadle v Jičíně
Lenka Filipová

HARRACHOV – Horské středisko Harrachov navšovali v létě zejména Češi, byl jich přibližně stejný počet jako loni. Nejoblíbenější byly zejména kratší pobyty na tři noci. Návštěvnost byla vyšší v návaznosti na kulturní a sportovní akce. Z těch nejvýznamnějších to byly Gladiator Race a Keltská noc.

„Lanovka na Čertovu horu jezdí celé léto až do konce října v denním provozu. Klientelu tvoří převážně Češi a návštěvnost je závislá zejména na počasí,“ říká

Vlastislav Fejkl ze Sportovního areálu Harrachov. Stejně jako počasí zvyšují návštěvnost také pravidelné sportovní a kulturní akce. Ubytovatelé zaznamenávají pokračující trend kratších pobytů, většinou na tři noci. Pokles návštěvnosti vnímají restaurace. Sezónu si naopak chválí půjčovny. „Zájem o půjčovny je stále velký. Stále půjčujeme horská kola, nosítka na děti a koloběžky,“ upřesnil majitel půjčovny Radek Čermák. Hlavní část letní sezóny je v Harrachově již u konce. Další návštěvnost bude tradičně záviset na počasí.

/ Hanka Veselá, Harrachovský zpravodaj

Uklidňující čtení do neklidných časů. Kniha *Bukové toulání* přináší pomalý a hodně lyrický popis krajiny severních svahů Jizerských hor, území charakteristického téměř jednolitými bukovými porosty a žulovými skalami. A to pohled velmi osobní – jak ze strany Marka Řeháčka coby autora textu, tak i Jana Pikouse jako tvůrce fotografického doprovodu.

Výsledná publikace není ani encyklopedií, ani turistickým průvodcem nebo propagační tiskovinou lákající do oblasti další turisty a návštěvníky například v souvislosti se zařazením tohoto území na seznam světového dědictví UNESCO. Svým pojetím a posláním silně navazuje na inspiraci obou autorů – na *Knihu o Jizerských horách* od Miloslava Nevrlého, přičemž se snaží být i malým příspěvkem k životnímu výročí tohoto nejslavnějšího spisovatele Jizerských hor. Miloslav Nevrlý do knížky napsal krátké, ale laskavé závěrečné slovo.

Cílem Bukového toulání je popsat podstatné fenomény spojené s oblastí Jizerskohorských bučin – jedinečné bukové porosty, lesnictví a dřevařství, clam-gallasovskou oboru; žulové skály s horolezectvím, skalní vyhlídky, turistiku od počátku 19. století, drobné památky, vodstvo, staré cesty včetně poutních, železnice, řopíky, tramping vč. tradice Jizerské noty i ochranu zdejší. Zdůrazněn je i vliv krás této oblasti na uměleckou tvorbu a naopak. Zmíněna jsou taková literární jména jako je Rudolf Kauschka, Miloslav Nevrlý, Josef Matouschek i ryze současný jablonecký Štěpán Smolen nebo výtvarníci Franz Wenzel Jäger, Karl Decker, Václav Kocum a Siegfried Weiss. Objevuje se zde řada novinek – čtenáři se dozvědí, kdo byl Starej Lorenz, koho ztratili turisté při hledání Bäumelůva kříže, ve kterém potoce dívky hledaly zkrášlení, jak je to se žlutočernými mloky, kde je skála Orschwisch a jaký byl nepříliš známý vliv lázeňských hostů z Libverdy na zrod jizerskohorské turistiky v údolí Štolpichu. Řadu vlastivědných údajů doplňují úvahy o současném smyslu pobytu v horské krajině, o měnící se tváři Jizerských hor i jejich návštěvnících.

Foto Jan Pikous

Celkové romantické a „roztoulané“ pojetí publikace má snahu především čtenáře znalé této oblasti více inspirovat pro hlubší pochopení souvislostí mezi jedinečností přírodního prostředí Jizerskohorských bučin a činností člověka v této krajině. (mř, Jablonecký měsíčník)

JABLONEC n/N – Krychle dostala nový nátěr

Plastika Krychle od významného jabloneckého sochaře Vratislava Karla Nováka slaví 40. narozeniny. Při té příležitosti byla opravena a dostala nový nátěr podle původního návrhu umělce. Vratislav K. Novák byl letos, in memoriam, oceněn Poctou hejtmána libereckého kraje, a to za celoživotní přínos v oblasti výtvarného umění.

Jablonecká galerie Nisa Factory vystavuje obrazy Vladimíra Svobody z posledních třiceti let

Jedním z výstavních pilířů Galerie Nisa Factory v Jablonci nad Nisou je prezentace autorů širšího regionu. Pro letošní podzim byl připraven výběr z krajinářské tvorby Vladimíra Svobody, žijícího a tvořícího mezi Prahou a Pavlovicemi na Českolipsku.

Představený průřez dílem je zaměřený na krajinu pohybující se na rozhraní zobrazivé a abstraktní malby. Bytostný introvert Svoboda se celý svůj život věnuje zejména krajinomalbě, která vzniká nikoli v plenéru, ale od konce osmdesátých let převážně v rozlehlém ateliéru venkovského stavení v podmanivém prostředí původně středověké obce nedaleko Jestřebí.

Vladimír Svoboda (1951 v Praze) není v regionu neznámým autorem, s vývojem jeho díla pravidelně seznamují prezentace ve Vlastivědném muzeu a galerii v České Lípě.

Pro přehlídku byly vybrány práce, které vznikaly v posledních třiceti letech. Jejich společným jmenovatelem je vzpomínka na krajinu. Tento přístup umožňuje Vladimíru Svobodovi pracovat ve velkém formátu a zkoumat, kam až je možné zajít při přenosu viděného, respektive zapamatovaného. „Na přelomu osmdesátých a devadesátých let, kam spadají nejstarší prezentované oleje, Svoboda definitivně opustil barevně i obsahově minimalistickou linku a jeho díla začínají dominovat velké barevné plochy. Jejich překrýváním, prolínáním a vymezením buduje hloubku prostoru – krajiny. To, čím tyto práce diváka vtahují, není popisnost, ale nadhled, se kterým je možné je vnímat jako makro/mikrokosmos a nalézt v nich to, co jako pozorovatelé potřebujeme. Někdy je to klid, někdy otázky bez odpovědí, vždy je to estetický účinek,“ uvedla kurátorka výstavy Anna Habánová.

V posledním období došlo u malíře k jistému barevnému uklidnění a jednoznačné převaze modře a vody. Proměnil se také Svobodův rukopis. Je uvolněnější, stejně jako obrysová linka. Věrný zůstává tématu: hladina, hlubina, ostrovy a svoboda volné tvorby jsou malířovou nejsilnější stránkou.

V Nisa Factory bude výstava nazvaná *Vzpomínka na krajinu* do 24. listopadu.

(Nisa Factory)

Kraj koupí dům otce Ještědu. Expozice v něm připomene architektův odkaz

Expozice, připomínající život a dílo architekta Karla Hubáčka, nositele Perretovy ceny, vznikne v Liberci. Kraj odkoupí za dvanáct milionů jeho dům v Alšově ulici a na konceptu využití bude pracovat tým, ve kterém bude zastoupena rodina Karla Hubáčka, Severočeské muzeum, Fakulta umění a architektury Technické univerzity v Liberci, historikové architektury a další odborníci.

„Architekt Karel Hubáček je jedním z vůbec nejznámějších Liberečanů, jím navrženou geniální stavbu horského hotelu a vysílače na Ještědu zná celý svět. Rádi bychom poděkovali jeho rodině za to, že projevila vůli ke společné shodě,“ řekl hejtman Martin Půta.

„Díky tomu, že jsme dům odkoupili, máme příležitost autenticky ukázat obrovský záběr, který měl Karel Hubáček – od malé stavby velikosti

panelákového bytu po ikonický Ještěd. Podhoubí architektonického ateliéru SIAL, který společně s dalšími kolegy založil, je fenomén, který dodnes inspiruje architekty. Ukazuje, že umožnit v tvůrčím prostředí pracovat lidem přináší mimořádné počiny v různých oblastech. Architektura takovým prostředím z podstaty je,“ řekla Květa Vinklátová, náměstkyně hejtmana pro resort kultury, památkové péče a cestovního ruchu. „Pro nás je zajímavá i cestovně ruchová linka, kdy bychom chtěli zvát návštěvníky na zajímavou architekturu našeho kraje.“

Součástí vybavení domu je originální nábytek a výmalba podle Hubáčkova návrhu, také část stavebních a interiérových prací si architekt prováděl sám. V domě se nachází také umělecká díla, která dostal Karel Hubáček darem od svých uměleckých přátel a obdivovatelů, a zajímavá jsou samozřejmě různá ocenění, která za svůj život Karel Hubáček obdržel, včetně legendární Perretovy ceny.

Dům a zahrada jsou citlivě udržovány v původním stavu z počátku 60. let minulého století. Cílem rekonstrukce bude obnovit část domu do podoby, kdy ho vytvořil a obýval Karel Hubáček s rodinou; čerpat se bude i z rodinných vzpomínek a fotodokumentace.

Dům bude výchozím bodem pro poznání dalších staveb moderní architektury s důrazem na liberecký ateliér SIAL a prostředím pro expozici moderní architektury. Část domu a zahrada jsou vhodné pro instalace proměnných výstav. Zahrada kolem domu umožní od jara do podzimu pořádání menších kulturních akcí.

„Pro podrobné zpracování konceptu funkce a provozu domu bude sestaven poradní tým, složený ze zástupců rodiny, Fakulty umění a architektury Technické univerzity, Severočeského muzea, Libereckého kraje, historiků architektury, a dalších. Hubáčkův odkaz je pro kraj a město natolik zásadní, že chceme přípravě konceptu věnovat mimořádnou péči,“ prohlásila Vinklátová.

Provoz domu zajistí Severočeské muzeum, které jej dostane do správy.

„Hubáčkův dům je unikátní ukázkou individuálního bydlení navrženou v rámci Krajského projektového ústavu. Šlo o prototyp zamýšleného, avšak nerealizovaného rozsáhlejšího projektu variabilního obydlí, prezentovaného během Libereckých výstavních trhů, na jejichž koncepci se Krajský projektový ústav podílel. Investorem byl Městský národní výbor Liberec,“ sdělil Jiří Křížek, ředitel Severočeského muzea.

V oblasti individuálního bydlení patří liberecký montovaný dům Karla Hubáčka bezesporu k nejzajímavějším realizacím přelomu padesátých a šedesátých let minulého století. Jeho cílem bylo předvést levný, dostupný a kvalitní dům pro nejširší vrstvy obyvatel a dokázat, že ho lze vytvořit i s minimem prostředků. Zůstalo však jen u tohoto jednoho exempláře, do kterého se po skončení výstavy nastěhoval právě Karel Hubáček s rodinou. Výjimečnost Hubáčkovy domu spočívá v osobnosti jeho autora i v období vzniku, protože pro jeho dobu existuje v rámci východního socialistického bloku minimum kvalitních ukázek rodinného bydlení, z nichž žádná dosud není veřejně přístupná. (Jan Mikulička)

Několik let přemlouvání předcházelo společné práci na knižním rozhovoru Aleše Palána se zoologem, spisovatelem a cestovatelem Miloslavem Nevrlým. Knihu nazvanou *Náčelník* podle Nevrlého skautské přezdívky slavnostně pokřtili v Severočeském muzeu v Liberci. Nevrlý, který v neděli oslavil devadesátiny, tam léta pracoval a vedl přírodovědecké oddělení. Je autorem kultovní Knihy o Jizerských horách, Chvály Zadní země nebo Karpatských her. Svým specifickým způsobem psaní, putováním a láskou k přírodě ovlivnil několik generací.

Aleš Palán napsal nebo se autorsky podílel na více než 30 knihách, převážně rozhovorů a publicistiky. (Genus)

V souvislosti s tragickým pádem lanovky na Ještěd přede dvěma roky obvinila policie čtyři lidi a jednu firmu z obecného ohrožení z nedbalosti. Při neštěstí zemřel 31. října 2021 průvodčí v jedné z kabin. Lanovka patří Českým drahám, které v pondělí proti obvinění podaly stížnost.

„V dané věci jsme bezprostředně po události zahájili úkony trestního řízení pro podezření ze spáchání trestného činu obecného ohrožení z nedbalosti. Zadali jsme množství multioborových znaleckých zkoumání a provedli výslechy svědků a do případu zainteresovaných fyzických a právnických osob,“ doplnil krajský policejní mluvčí Vojtěch Robovský. Ve čtvrtek 26. října podle něj kriminalisté ukončili část přípravného řízení, v níž prověřovali veškeré okolnosti případu a vydali usnesení o zahájení trestního stíhání.

„Za vinu je jim (obviněným) kladeno zejména porušení důležitých povinností vyplývajících z jejich zaměstnání a funkcí tím, že v rozporu s předpisy a s technickou dokumentací, které stanovují mimo jiné podmínky pro provoz této lanové dráhy, byla dráha Horní Hanychov – Ještěd vědomě provozována,“ doplnil Robovský.

„České dráhy i všichni jejich zaměstnanci po celou dobu vyšetřování úzce spolupracovali s vyšetřujícími orgány na objasnění příčin nehody. České dráhy se s názorem vyšetřujících orgánů ohledně odpovědnosti České dráhy a jejich zaměstnanců neztotožňují. Lanovka na Ještěd měla veškerá nezbytná povolení a revize, které jsou k provozu lanovky potřeba. České dráhy věří, že se v trestním řízení prokáže, že trestní odpovědnost společnosti nebo jejich zaměstnanců není na místě,“ uvedl mluvčí společnosti Petr Štáhlavský.

Při havárii před dvěma lety spadla po přetržení tažného lana jedna ze dvou kabin visuté lanovky a zemřel průvodčí. V kabině pro 35 lidí byl sám. Třinácti cestujícím v druhé kabině se nic nestalo, zůstala viset na nosném laně 15 metrů nad zemí. Průvodčí aktivoval záchrannou brzdu a kabinu, která po přetržení tažného lana prudce sjížděla zpátky k dolní stanici, zastavil. Z kabiny pak museli cestující vyprostit hasiči.

Dvoukabinovou visutou lanovku na Ještěd vybudovala v letech 1932 až 1933 na náklady Československých státních drah chrudimská firma František Wiesner. Ročně přepravila lanovka dvěma svými kabinami kolem čtvrt milionu cestujících. V její devadesátileté historii se tažné lano přetrhlo už v roce 1944. Tehdy ale měla lanovka jiný systém jištění s dvěma tažnými lany a nehoda neměla tragické následky.

Od neštěstí je lanovka mimo provoz, České dráhy nechtějí investovat do rekonstrukce, jejíž náklady se odhadují na více než čtvrt miliardy korun. Zájem o převzetí lanovky má Liberec, s Českými drahami se ale zatím na podmínkách odkupu nedomluvil. Obchod je ve fázi, kdy mají obě strany vyhotovené znalecké posudky a vyjednávají o ceně. (Náš REGION)

Sto padesát let od založení si letos připomíná Severočeské muzeum v Liberci. V rámci jubilea lze zmínit některá muzejní prvenství. V případě jednoho muže se jich nabízí hned víc najednou. Oním mužem byl první profesionální kustod muzea Wilhelm Daniel Vivié, který žil v letech 1848 až 1919.

„Za jeden a půl století existence Severočeského muzea v Liberci jím prošla řada významných osobností, historiků, odborníků na nejrůznější etapy naší historie. Letošní výročí je příležitostí k ohlédnutí a pokloně jejich práci,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně hejtmana.

Rodák z Hamburku působil v Severočeském muzeu mezi roky 1884 a 1887. Jako první odborně uspořádal sbírky, se stejným nasazením utřídil muzejní knihovnu a zároveň vtiskl profesionální rámec muzejnímu časopisu. Stál za první publikací věnované Severočeskému muzeu. To v roce 1887 vydalo tenkou brožuru *Die Entwicklung und Einrichtung des Nordböhmisches Gewerbemuseums in Reichenberg 1873–1886* neboli

Rozvoj a vznik Severočeského průmyslového muzea v Liberci 1873–1886.

Na sedmnácti stranách se čtenář může seznámit s okolnostmi založení muzea a následným rozvojem v prvních třinácti letech existence. Úvodní strana je věnována krátkému statistickému shrnutí působení jednotlivých průmyslových odvětví v rámci obvodu liberecké Obchodní a živnostenské komory. Touto výčtovou zkratkou podal Vivié vysvětlení, proč první průmyslové muzeum v Čechách vzniklo právě v Liberci.

Následuje chronologický přehled vývoje instituce od jejího založení, přes emancipaci muzea na Živnostenském spolku až po rok 1886, včetně statistických údajů návštěvnosti a účetní bilance z let 1882 až 1886. Vivié klade důraz zejména na význam instituce pro vzdělávání veřejnosti.

Druhá polovina je pak věnována sbírkám. Podobně jako výčet průmyslových podniků uvozuje první část publikace, tak druhou část otevírá výčet jednotlivých typů sbírek a jejich přibližnou hodnotu v částce 81 800 zlatých. Následuje základní popis jednotlivých typů sbírek, které byly klasifikovány do sedmi skupin podle materiálů – textil, sklo, keramika, kovy, dřevo a ostatní. Samostatnou skupinu pak tvořila knihovna. Každá ze skupin byla označena římskou číslicí. Jednotlivé skupiny obsahují krátkou charakteristiku, časové vřočení, případně zásadní a důležité nákupy a dary.

V samotném závěru Vivié prohlašuje: „Podle výše uvedeného by mělo být zřejmé, že se Liberecké průmyslové muzeum rychle rozvíjelo a s přihlédnutím k okolnostem a vlivu také udělalo něco velmi přínosného pro podporu domácího průmyslu.“

Ještě téhož roku se architekt Vivié vrátil do rodného Hamburku, kde zahájil svou další kariéru, tentokrát na stavebním oddělení tamního městského magistrátu.

/ Jan Mikulička

Přesně pět let po položení základního kamene se konalo symbolické položení kamene posledního

Liberecká radnice, která letos slaví 130 let od svého dokončení, je výmluvným dokladem nacionálních tendencí v architektuře na konci 19. století. Stylovým východiskem byla německá neorenesance, která se opírala jak o politickou orientaci místních elit, tak i o pozici Liberce coby neoficiálního hlavního německého města v Čechách, poté, co došlo k „počeštění“ Prahy.

V roce 1879 založila Liberecká spořitelna konto na stavbu nové radnice a vzápětí na něj sama přispěla částkou 30 tisíc zlatých. Dalších 100 tisíc zlatých odkázal na tento účel průmyslník Franz Liebig mladší. Přípravný výbor připravil skicu s požadovanými rozměry stavby, vyčíslil předpokládané náklady a doporučil městskému zastupitelstvu, aby o vypracování stavebních plánů byli požádáni renomovaní architekti. Tyto návrhy byly schváleny 15. 4. 1887 a byla vyhlášena soutěž na nejlepší projekt s doporučením k realizaci stavby v zaalpském stylu.

Z devíti došlých návrhů byl za nejlepší označen návrh vídeňského architekta Franze Neumanna. O realizaci právě tohoto projektu rozhodlo zastupitelstvo 6. prosince 1887 v době starosty Karla Schückera. Zastupitelé tehdy ocenili velikou užitnou plochu a nejnižší rozpočet. Základní kámen nové stavby byl položen 30. září 1888 a 5. listopadu 1890 dokončila firma Sachers a Gärtner hrubou stavbu. 22. září 1891 byla na vrcholu hlavní věže vztyčena socha plechového rytíře, 1. září téhož roku navštívil stavbu radnice císař František Josef I. Původně plánovaný termín dokončení – 1. listopad 1892 – se nepodařilo dodržet kvůli politickým změnám, nejdůležitější z nich bylo odvolání městského zastupitelstva a dosazení vládního komisaře do čela městské správy. Radnice tak byla k prohlídkám zpřístupněna až o Velikonocích 2. a 3. dubna 1893. Přesně pět let po položení základního kamene se konalo symbolické položení kamene posledního.

Nad mohutným vstupním portálem liberecké radnice upoutá pozornost kamenný reliéf znázorňující založení staré i nové radnice a balustrádový balkón, ze kterého hovořily mnohé významné osobnosti. Napravo od vchodu je pod okny připevněn stylizovaný tankový pás z bronzy – výmluvný památník na vpád vojsk Varšavské smlouvy v roce 1968. Do jednotlivých dílů pásu jsou vyryta jména 9 obětí, které byly v Liberci zabity. Také zadní část budovy zdobí 3 reliéfy podle návrhu T. Friedla.

Hlavní průčelí je obrácené do náměstí a nad ním se zvedá trojice věží, z nichž ta nejvyšší dosahuje 61 metrů, kterou zakončuje plastika rytíře. Budova má 80 místností ve čtyřech nadzemních podlažích.

Ke 130 let výročí liberecké radnice vydalo město brožuru plnou reprezentativních fotografií a zajímavostí o této budově.

(Genus, zdroje Wikipedie a Kudyznudy.cz)

Koncem 19. století stály na libereckém rynku radnice dvě. Foto KVKLi

liberecký kraj

Památkou roku Libereckého kraje se stal Liebiegův palác v Liberci

Svého vítěze zná další ročník soutěže Památka roku Libereckého kraje. Je jím liberecký Liebiegův palác, který prošel důkladnou rekonstrukcí; cenu si na ceremoniálu o státním svátku 28. října převzal zástupce Statutárního města Liberec.

Titul Památka roku se uděluje právě těm vlastníkům kulturních památek, kteří je obnovili v co nejvíce původní podobě. Vítěze vybrala šestičlenná odborná komise. Vítěz získá nejen prestižní titul, ale i skleněnou plaketu a finanční dar ve výši 50 tisíc korun.

„Liberecký kraj chce ocenit a zviditelnit ty nejlepší a nejkvalitnější obnovy památek. Z dotačních fondů i individuálními dotacemi výrazně tyto obnovy podporuje a jsem velmi ráda, že se za poslední léta v kraji objevují skutečně skvělé obnovy a velké obnovy. Příkladem je letošní oceněná památka – Liebiegův palác,“ uvedla Květa Vinklátová, náměstkyně hejtmana pro resort kultury, památkové péče a cestovního ruchu.

O titul Památka roku 2022 Libereckého kraje svedlo v letošním roce souboj šest představitelů příkladných obnov kulturních památek. Vítěz se volil mezi obnovou areálu poutního kostela Navštívení Panny Marie v Horní Polici, který je národní kulturní památkou, obnovou kostela Povýšení sv. Kříže v Novém Oldřichově, obnovou interiérů bývalé sušárny chmele v Dubé, rekonstrukcí Liebiegova paláce v Liberci pro potřeby polyfunkčního komunitního centra, obnovou objektu mateřské školy v Husově ulici v Jablonci nad Nisou a obnovou obvodového zdiva a roubení domu zvaného Jechovsko v Železném Brodě.

Liberecké reprezentativní sídlo v historizujícím stylu si nechal v 70. letech 19. století vybudovat na základě návrhu Gustava Sacherse v těsné blízkosti libereckého zámku Johann Liebieg mladší. Samotnou vilu doplňují ještě konírna, domek vrátného, vozovna, schodišťová rampa s balustrádou, skleník a zahradní domek. Areál obklopuje zahrada a park.

Sídlem Liebiegů byl zámeček až do roku 1946. Od roku 1953 byl palác sídlem Oblastní galerie v Liberci, než se roku 2014 otevřela v nově zrekonstruovaných Městských lázních císaře Františka Josefa I. Liberec poté hledal pro unikátní prostory Liebiegova paláce nové využití.

Vzhledem k dobrému umístění téměř v centru města, dostupnosti veřejnou dopravou, a hlavně s ohledem na architektonické a umělecké hodnoty stavby,

zvolilo město cestu přebudování objektu na polyfunkční komunitní centrum. Liberecký kraj v roce 2022 dotací přispěl na obnovu části interiéru, konkrétně na restaurování několika stropů a nástěnných maleb.

Památka roku Libereckého kraje se koná již pošesté. Vloni získala ocenění roku škola v Komenského ulici v Jilemnici, v roce 2020 zvítězil bytový dům v Korejské ulici v Jablonci nad Nisou, v roce 2019 ocenění získalo sídlo společnosti Lasvit v Novém Boru, o rok dříve kostel Povýšení sv. Kříže v Jablonci nad Nisou.

Roky 2017 a 2016 byly unikátní, neboť ocenění obdržely hned dvě kulturní památky. V roce 2017 to byly papírna v Hamru na Jezeře a zámek Navarov, v roce 2016 se vítězi staly Dolení mlýn v Bradlecké Lhotě a zámek Svijany. První památkou roku v Libereckém kraji je sýpka bývalého hospodářského dvora v Černousích.

/ Jan Mikulička

mladá boleslav

Pavel a Dana Šubrtovi pokřtili v leteckém muzeu novou básnickou sbírku

Redaktor Boleslavanu a webu města Pavel Šubrt (*jeho články občas přetiskují*) se svojí ženou Danou pokřtili v úterý 24. října v leteckém muzeu svoji novou společnou básnickou sbírku *Po stopách ticha*. Pavlovy verše recitoval známý herec, producent a režisér Jakub Špalek, zatímco Dana si své básně přednesla sama. Zážitek z tohoto setkání výrazně umocnili hudbou saxofonista Miroslav Kučera a zpěvačka Hedvika Čepová. Celou akci moderoval Ivo Vollman. Na závěr si mohli přítomní na místě zakoupit sbírku podepsanou oběma autory.

Jednu z Daniných básní o moři přednesl hudebník Jiří Šubr, který také zajistil co nejlepší zvučení celého pořadu. I podle ohlasů návštěvníků je zřejmé, že si všichni křest básnické sbírky, který se konal v leteckém muzeu vůbec poprvé, příjemně užili. Zájemci o zakoupení nové básnické sbírky mohou napsat na e-mail: subrt@mb-net.cz.

Pavel a Dana Šubrtovi kromě vlastních samostatných produktů vydali již pět společných básnických sbírek a nyní po pětileté odmlce vydávají sbírku šestou. Pavel Šubrt v roce 1986 vydal samizdatovou sbírku *A co dál* s výtvarníkem Petrem Úlehlou. Dále vydal vlastním nákladem své samostatné básnické sbírky *Někde jsme zůstali stát* (2004), *Když nic umře v dlani* (2005) a *Je modro až k zalknutí* (2008). Mezitím se ovšem pustila do psaní básní i jeho žena Dana a pět básnických sbírek již vydali společně - dvojsbírku *Nečekaný soumrak/Ještě je den* (2010), tematicky jednotnou sbírku *Jak chutná rok* (2011), sbírky *Do tmy, do naděje* (2012), *Kontrasty* (2016) a *Ztracené dotyky* (2018). V roce 2014 vydal Pavel Šubrt dosud poslední samostatnou sbírku pod názvem *Běžec na věčné trati*.

Dana Šubrtová kromě dnes již šesti společných sbírek s manželem vydala samostatnou sbírku *Kam schovali jsme křídla* (2007) u nadačního fondu *Nová šance*. V roce 2020 vydala úspěšnou knížku dětských hádanek-básniček *Hlavlamičky* ve spolupráci se ZUŠ Mladá Boleslav. Její básně otiskoval *Kosmonoský horizont*, zazněly i v rozhlasovém pořadu *Zelené peří*. Oba se účastní každoročně celostátní literární soutěže *Mělnický Pegas*, kde již získali řadu ocenění. Letos zde Pavel Šubrt získal třetí místo.

(SM Mladá Boleslav, foto Zdeněk Kolín)

Muzeum války 1866 na Chlumu u Hradce Králové bude mít v neděli pro návštěvníky otevřeno naposledy před chystanou přestavbou expozice.

Návštěvníky by opět mělo přivítat v červenci roku 2026.

Několik let připravovaná expozice by měla přijít asi na 20 milionů korun, uvedlo krajské Muzeum východních Čech, pod které muzeum na Chlumu patří.

Nová expozice by měla návštěvníkovi poskytnout formou příběhů ucelený pohled na tehdejší konflikt, a to za využití moderních muzejních technologií.

Ročně muzeum a přilehlou rozhlednou navštíví kolem 12.000 lidí,

Střet na vyvýšenině Chlum na začátku července 1866 byl jednou z největších bitev 19. století v Evropě. Boje vyvrcholily 3. července 1866, kdy se v jediném dni střetlo 436.000 vojáků a po krvavém boji zůstalo na 16.000 mrtvých a pohřešovaných. Rakouské jednotky bitvu prohrály a habsburský trůn nakonec musel přijmout pruské podmínky příměří.

Po uzavření muzea pro návštěvníky začne vystěhování sbírkových předmětů, exponátů i mobiliáře. Práce na nové expozici by měly začít na začátku roku 2024. Opět by muzeum mělo otevřít u příležitosti 160. výročí bitvy u Hradce Králové.

Nové pojetí expozice se bude více než dřív věnovat nejen klíčové bitvě, ale celé prusko-rakouské válce. Tvůrci konceptu k tomu sbírali řadu let inspiraci v obdobných muzeích v Evropě. Expozice zachytí i život civilistů nebo každodenní život vojáků během konfliktu. Měla by být také těsněji propojena s okolním pietním územím, na kterém se nachází kolem 500 památníků. Investorem expozice bude Královéhradecký kraj, který by chtěl zhruba čtyři pětiny nákladů zaplatit z evropské dotace z programu IROP.

Muzeum v Chlumu vzniklo v roce 1936. Od roku 1993 je součástí Muzea východních Čech v Hradci Králové jako jeho pobočka. V roce 2010 muzeum prošlo rekonstrukcí a rozšířením, když u něj vznikla přístavba s hlavním výstavním sálem. Vše stálo asi 40 milionů korun. (Náš REGION)

Petr Brandl: Příběh bohéma

Národní galerie Praha uvádí ve Valdštejnské jízdárně výstavu *Petr Brandl: Příběh bohéma*.

Výstava po více než padesáti letech přibližuje dílo nejvýznamnějšího umělce barokního umění v Čechách – Petra Brandla. Představuje jeho monumentální oltářní plátna, která byla pro účel této výstavy restaurována, dále portrét-ní tvorbu a námětově velice zajímavé žánrové malby. Diváci také prvně zhlédnou Brandlova nově objevená díla.

Výstava je koncipována jako vyprávění dvou paralelních příběhů: děl malíře a jeho života. Právě umělcův život, k němuž máme četné archivní doklady, je i pro dnešního diváka pozoruhodný nejen bohémským a revoltujícím způsobem, ale lze v něm najít zajímavé kontexty s problémy dnešní doby – Brandl byl celoživotním dlužníkem, neboť se zhlédl v životním stylu šlechty a luxusu, který si chtěl také dopřát. Dluhy jej však několikrát dostaly do vězení. I z toho důvodu se mu nevyhnuły soudní spory o výživné s manželkou. Problémy měl Brandl také s objednavateli děl, neboť často nedodržel smluvní podmínky.

U felčara, 1719, z kláštera premonstrátů v Nové Říši

Petr Jan Brandl (1668 v Praze na Malé Straně – 1735 v Kutné Hoře) v patnácti letech nastoupil do učení do dílny pražského malíře Kristiána Schrödera, který se v roce 1694 stal správcem obrazárny Pražského hradu. Schröder se zabýval převážně restaurováním nebo kopírováním obrazů z obrazárny, nemohl Brandla naučit víc než základy malířské techniky a kompozice, ale zprostředkoval mu vstup do galerie a studium vystavených obrazů starých mistrů.

V roce 1693 se čtyřiatřicetiletý Brandl oženil s Františkou Helenou Glossovou, dcerou Jana Bartoloměje Klosse (Glosse), malíře, žáka Škréty. S ní splodil tři děti, dvě dcery a syna Antonína, který pracoval pro hraběte Šporka na Kuksu, ale zemřel mlád.

V roce 1694 byl Brandl přijat do staroměstského malířského cechu.

„Za obrazy jeho mnoho se platilo; nabýval peněz, avšak uměl je brzy prohýřit; Brandl rozuměl tehdáž výborně, kterak hospodařiti se stínem a světlem, avšak nijak tomu nerozuměl, jak hospodařiti s výdělkem. Konečně sňatek manželský pomoci měl, aby v rozervané domácí jeho poměry dostaly se pořádek, štěstí

a požehnání,“ napsal archeolog, konzervátor a spisovatel František X. Beneš (1816 v Českém Dubu – 1888 v Praze) ve Světozoru v roce 1867.

„Avšak Helena toho nedovedla, aby veselého manžela svého od nepořádkův zdržela; domácnost víc a více hynula. Nepatrnou část majetku svého zanesl umělec do Jílového, aby zbohatl účastně se dolování tamějšího; avšak nakoupené podíly nic nevynášely; účastnil se později též dolování v Kutné Hoře, avšak ani tam nedařilo se lépe. Tak ztratil peníze, opustil ženu svou a hledaje útěchy ve sklence, usadil se v Kutné Hoře, kdež maloval nejvíce obrazy oltářní pro kostel kláštera Sedleckého.“

Kurátorkou výstavy je Andrea Steckerová. Expozici doplňují rentgenové snímky a makrofotografie Brandlových děl, které dávají návštěvníkovi nahlédnout do útrob jeho malby.

Výstava bude ve Valdštejnské jízdárně do 11. února 2024; otevřeno je úterý až neděle 10 – 18 hodin.

(Zdroje: Národní galerie Praha + František X. Beneš, *Světozor*, 1867)

trosečník – kulturně-společenský e-zin * vydavatel a redaktor: M. Fefík Podobský
fefik.sorry@seznam.cz * nechcete-li e-zin dostávat, dejte vědět!
všechna čísla naleznete na internetu: knihovna.jicin.cz/regionalni-zpravodaj

#

dnes vychází nové sorry !